

Nr 134.

Av herr **Petrén**, *angående särskilt arvode för å sinnessjukavdelning inom fångvården tjänstgörande uppsyningsman, överkonstapel och konstapel.*

Enligt det för statens hospital och asyler gällande avlöningsreglementet utgår för tjänstgöring å s. k. fast avdelning ett särskilt arvode, beräknat efter 180 kronor för år. Något motsvarande arvode utgår däremot icke till den inom fångvårdens sinnessjukavdelningar tjänstgörande personalen. I varje fall hava vissa av dessa avdelningar dock ungefär samma slags patienter som de s. k. fasta avdelningarna inom den offentliga sinnessjukvården.

Dessa avdelningar, även benämnda säkerhetspaviljonger, vilka äro två till antalet och belägna, den ena vid Västerviks hospital, den andra vid Sätters hospital, äro avsedda för särskilt farliga sinnessjuka. Alla här vårdade äro icke i formell mening kriminalpatienter, men bland dem finnas synnerligen farliga både sådana, som blivit för begånget brott otillräkneligförklarade, och sinnessjuka straffångar, vilka den offentliga sinnessjukvården vid strafftidens slut måste omhändertaga.

Fångvårdsstyrelsens sinnessjukavdelningar äro för närvarande 4, tillhörande centralfängelset å Långholmen, centralfängelset i Härnösand, straffängelset i Karlstad och kronohäktet i Västervik. Dessa avdelningar hava emellertid sinsemellan något olika karaktär och uppgift. Sinnessjukavdelningen å Långholmens centralfängelse, som rymmer 27 vårdplatser, är avsedd dels för rannsakningsfångar, angående vilkas sinnesbeskaffenhet domstol begärt yttrande, dels för sinnesoroliga och sinnessjuka straffångar. Dylika intagas numera härstädes från hela Sverige, utom Norrland, från vars fångvårdsanstalter de sinnessjuka straffångarna, ävensom undersökningsfångarna, sändas till sinnessjukavdelningen vid centralfängelset i Härnösand, vilken avdelning har ett 10-tal platser. Sinnessjukavdelningen vid kronohäktet i Västervik, som rymmer bortåt ett 40-tal platser, användes numera dels för sådana sinnessjuka straffångar, som befunnits obotliga, dels och framförallt för otillräkneligförklarade. På grund av den stora bristen på vårdplatser inom den offentliga sinnessjukvården, vilken bland annat haft till följd, att sinnessjuka, som begått brottslig gärning, efter otillräkneligförklaringen ofta måste under årtal omhändertagas inom fångvården, har fångvårdsstyrelsen sett sig nödsakad att för något år sedan inrätta ytterligare en större sinnessjukavdelning, den vid straffängelset i Karlstad, avsedd särskilt för vård av otillräkneligförklarade. Med hänsyn till de mindre resurser sistnämnda sinnessjukavdelning äger, kunna dock härstädes icke mottagas några mera svårskötta patienter, utan hänvisas mera svårskötta otillräkneligförklarade till sinnessjukavdel-

ningen vid Västerviks kronohäkte, vid vilken för övrigt, liksom vid sinnessjukavdelningarna vid Långholmen och Härnösands centralfängelse, finnes anställd psykiatriskt skolad läkare, medan detta icke är fallet med sinnessjukavdelningen vid Karlstads straffängelse.

Med hänsyn till klientelet har sålunda sinnessjukavdelningen vid karlstadsfängelset närmast samma karaktär som kriminalasylen vid Växjö hospital, å vilken huvudsakligen vårdas otillräckligförklarade, men varifrån överflyttning till säkerhetspaviljong sker av sådana, som äro särskilt farliga. Då nu emellertid icke något särskilt arvode utgår till sjukvårdspersonal för tjänstgöring vid Växjö kriminalasyl, synes mig vid sådant förhållande icke heller kunna ifrågasättas, att särskilt arvode skall utgå för tjänstgöring inom sinnessjukavdelningen vid straffängelset i Karlstad. Annorlunda är förhållandet med fångvårdens övriga sinnessjukavdelningar. Särskilt å de båda större sinnessjukavdelningarna å Långholmen och vid Västerviks kronohäkte finnas synnerligen farliga och svårskötta patienter, särskilt bland straffångarna, vilka numera så gott som aldrig, huru svåra yttringarna av deras sinnessjukdom än äro, övertagas av den offentliga sinnessjukvården förrän vid strafftidens slut, då de, när fråga är om särskilt farliga, hänvisas till de s. k. fasta avdelningarna. Tjänstgöringen å de sinnessjukavdelningar inom fångvården, vilka äro avsedda även för sinnessjuka straffångar, är därför att fullt jämställa med tjänstgöringen å hospitalens s. k. fasta avdelningar. Vad särskilt Långholmens sinnessjukavdelning beträffar jämte Västerviks kronohäktes sinnessjukavdelning, som har de mest svårskötta patienterna, blir tjänstgöringen å densamma särskilt prövande, på grund därav att denna avdelning har vida mindre resurser än hospitalens s. k. fasta avdelningar.

I betraktande av nu anförda förhållanden kan det väl icke anses vara annat än rättvist, att personalen å fångvårdens ifrågavarande sinnessjukavdelningar erhåller särskilt arvode av samma storlek som det, vilket utgår till sjukvårdspersonalen å de s. k. fasta avdelningarna vid Sätters och Västerviks hospital. Härav torde, då det åsyftade antalet personal uppgår till något mer än 30-talet, en höjning uti det till fångvårdsstaten utgående förslagsanslaget med 6,000 kronor vara erforderlig.

I anslutning till vad sålunda blivit anført, får jag hemställa,

att riksdagen måtte besluta sådan ändring i avlöningsreglementet för fångvården, att för tjänstgöring å sinnessjukavdelningarna vid centralfängelset å Långholmen, centralfängelset i Härnösand samt kronohäktet i Västervik skall till uppsyningsman, överkonstapel och konstapel utgå särskilt arvode, beräknat efter 180 kronor för år.

Stockholm den 21 januari 1927.

Alfred Petrn.